

คำนำ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 เป็นอีกปีงบประมาณหนึ่งที่สำนักงาน กศน. ได้ดำเนินบทบาทภารกิจในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลสู่การปฏิบัติผ่านโครงการ/กิจกรรมต่างๆ อย่างเข้มแข็ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินงานด้านการเพิ่มศักยภาพและกระจายโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาให้แก่ประชาชนอย่างกว้างขวางและเท่าเทียม ตามนโยบายสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่แรกเกิดจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน การยกระดับการศึกษาของประชาชนตามโครงการพัฒนาการประเมินเทียบระดับการศึกษาและเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพโดยการผลิต พัฒนา และเผยแพร่สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา การจัดการศึกษาต่อเนื่องและการศึกษาตามอัธยาศัยในแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และอีกหลากหลายโครงการ/กิจกรรม ภายใต้นโยบายการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) โดยปรากฏผลการดำเนินงานตามเป้าหมายผลผลิต/ผลลัพธ์ของโครงการอย่างเป็นรูปธรรม ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกลไกการศึกษาตลอดชีวิต ในรูปแบบของการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ภายใต้โครงการ/กิจกรรมที่หลากหลายดังกล่าว

สำนักงาน กศน. ขอขอบคุณหน่วยงานและสถานศึกษาทุกแห่ง รวมทั้งภาคีเครือข่ายและประชาชนกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการการเรียนรู้ที่ได้มีส่วนร่วมให้การดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประสบผลสำเร็จดังปรากฏรายละเอียดในรายงานฉบับนี้ ซึ่งจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่สำคัญในการพัฒนางานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป

(นายประเสริฐ บุญเรือง)

เลขาธิการ กศน.

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข – ฉ
สารบัญตาราง	ช – ซ
๑ นโยบายการศึกษาของรัฐบาล	1
๑ สารนายกรัฐมนตรี เนื่องในโอกาส “วันที่ระลึกสากลแห่งการรู้หนังสือ” ประจำปี พ.ศ. 2555	4
๑ สารผู้อำนวยการใหญ่องค์การยูเนสโก สำนักงานใหญ่ ณ กรุงปารีส เนื่องในโอกาส “วันที่ระลึกสากลแห่งการรู้หนังสือ” ประจำปี พ.ศ. 2555	5
๑ ผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการ	7
๑ ผู้บริหารสำนักงาน กศน.	9
๑ นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ	14
๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2555 - 2558	17
๑ นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555	19
ส่วนที่ 1 ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ	31
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภท โดยมุ่งเน้นเป้าหมายคือนักเรียนเป็นศูนย์กลาง	32
การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภท โดยมุ่งเน้นเป้าหมายคือนักเรียนเป็นศูนย์กลาง	33
การศึกษานอกระบบ	33
☆ การปรับค่าใช้จ่ายต่อหัวในการจัดการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	33
☆ โครงการพัฒนาการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	34
☆ โครงการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ	35
☆ โครงการพัฒนาดำรงเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบ	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
☆ โครงการประเมินผลการศึกษาจากระบบขั้นพื้นฐาน	36
☆ โครงการประกันคุณภาพการศึกษาจากระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย	37
☆ โครงการวิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย	38
☆ โครงการพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้	38
☆ โครงการพัฒนาการประเมินเทียบระดับการศึกษาและการเทียบโอน ความรู้และประสบการณ์การศึกษาจากระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย และการยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชน ให้จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภายใน 8 เดือน	42
☆ โครงการพัฒนาการจัดการศึกษาออกโรงเรียนขั้นพื้นฐาน วิธีเรียนทางไกล	44
☆ โครงการพัฒนาการจัดการศึกษาจากระบบ ประเภทการศึกษาต่อเนื่อง วิธีเรียนทางไกล	45
☆ โครงการพัฒนาครูที่ปรึกษาองค์กรนักศึกษา กศน. และคณะกรรมการบริหารองค์กรนักศึกษา กศน.	47
การศึกษาตามอัธยาศัย	47
☆ โครงการเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ของการศึกษาจากระบบ (โครงการสร้างสังคมแห่งการอ่าน)	47
☆ โครงการพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา	48
☆ โครงการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	49
☆ โครงการประเมินเชิงประจักษ์ห้องสมุดประชาชนยอดเยี่ยม	49
ภาคีเครือข่าย	50
☆ โครงการส่งเสริมภาคีเครือข่ายในการจัดและสนับสนุน การจัดการศึกษาตลอดชีวิต	50
☆ การประสานความร่วมมือภาคีเครือข่าย กศน.ต่างประเทศ	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การสนับสนุนโครงการพิเศษ	53
☆ การส่งเสริมและพัฒนาจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	53
การบริหารจัดการ	60
☆ การพัฒนาบุคลากร	60
☆ การกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมิน และรายงานผล	62
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน	65
ทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม	
การสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม	66
การศึกษานอกระบบ	66
☆ การจัดการศึกษานอกระบบตั้งแต่อนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน	66
☆ โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่แรกเกิดจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน	67
☆ การส่งเสริมการรู้หนังสือ	68
☆ การจัดการศึกษาต่อเนื่อง	70
☆ การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	71
☆ การศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพที่จัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง)	72
☆ การศึกษาทางไกล	74
☆ การประเมินเทียบระดับการศึกษา	74
การศึกษาตามอัธยาศัย	77
☆ ห้องสมุดประชาชน	77
☆ วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา	78
☆ การจัดการเรียนรู้ตามอัธยาศัยในแหล่งเรียนรู้	80

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน	83
☆ กศน.ตำบล/แขวง	83
☆ อาสาสมัคร กศน.	84
☆ การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในชุมชน	85
การสนับสนุนโครงการพิเศษ	85
☆ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	85
☆ โครงการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงชายแดนของ ศผช.	87
☆ การส่งเสริมและจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ	90
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และการฝึกอาชีพให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ	92
การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และการฝึกอาชีพ ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ	93
การจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	93
☆ โครงการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ ขับเคลื่อนกิจกรรมลงสู่พื้นที่ ภายใต้โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	95
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ทัดเทียมกับนานาชาติ	98
การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาทัดเทียมกับนานาชาติ	99
เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	99
☆ งานผลิต พัฒนา เผยแพร่และให้บริการสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	100
☆ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ในชุมชน (Community) ผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา	103
☆ โครงการทิวเข้มเต็มความรู้	105

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ยุทธศาสตร์ที่ 7 การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน	107
การเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับ การเปิดเสรีประชาคมอาเซียน	108
☆ การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน	108
ส่วนที่ 2 งบประมาณ	112
ส่วนที่ 3 สถิติสารสนเทศ	116
ส่วนที่ 4 ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ของสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555	122
ผู้จัดทำเอกสาร	125

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 อัตราค่าใช้จ่ายต่อหัวในการจัดการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	34
2 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนหลักสูตรการศึกษา นอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา	75
3 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่จบหลักสูตรศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามระดับการศึกษา	75
4 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนหลักสูตรการศึกษา นอกระบบ ประเภทการศึกษาต่อเนื่อง จำแนกตามประเภทกิจกรรม	76
5 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาที่จบหลักสูตรศึกษานอกระบบ ประเภทการศึกษาต่อเนื่อง จำแนกตามประเภทกิจกรรม	76
6 จำนวนและร้อยละของผู้รับบริการการศึกษาตามอัธยาศัย จำแนกตาม ประเภทกิจกรรม	83
7 แผนและผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 สำนักงาน กศน. จำแนกตามประเภทงบประมาณรายจ่าย	113
8 แผนและผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่อนุบาลจนจบ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทงบประมาณรายจ่าย	114
9 แผนและผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 โครงการพัฒนาการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดน ภาคใต้ จำแนกตามประเภทงบประมาณรายจ่าย	114
10 แผนและผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ผลผลิตที่ 4 ผู้รับบริการการศึกษานอกระบบ จำแนกตามประเภท งบประมาณรายจ่าย	115
11 แผนและผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ผลผลิตที่ 5 ผู้รับบริการการศึกษาตามอัธยาศัย จำแนกตามประเภท งบประมาณรายจ่าย	115

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12	จำนวนและร้อยละของบุคลากร สำนักงาน กศน. จำแนกเป็นรายประเภท 117
13	จำนวนข้าราชการพลเรือน และข้าราชการครู สำนักงาน กศน. จำแนกตามเพศและระดับตำแหน่ง 117
14	จำนวนข้าราชการพลเรือน และข้าราชการครู สำนักงาน กศน. จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา 117
15	จำนวนหน่วยงานและสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน. 118
16	จำนวนห้องสมุดประชาชน จำแนกเป็นรายประเภท 119
17	จำนวน กศน.ตำบล/แขวง ที่ประกาศจัดตั้งแล้ว และจำนวน ศรช. จำแนกเป็นรายภาค 119
18	จำนวนศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” (ศศช.) จำแนก เป็นประเภทในพื้นที่ทรงงานและประเภทในพื้นที่ปกติ จำแนกตามรายภาค 120
19	จำนวนผู้เรียนและครูในศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” (ศศช.) จำแนกตามรายภาค 121
20	ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของ สำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555 123